Перший почесний громадянин Маріуполя (до 77 річниці звільнення Маріуполя)

https://mrpl.city/blogs/view/pershij-pochesnij-gromadyanin-mariupolyado-77-richnitsi-zvilnennya-mariupolya

08 вересня 2020, вівторок
Автор: **Ольга Демідко (Маріуполь)**
Автор: **MRPL.CITY**

Перемога над нацистською Німеччиною – визначна подія світової історії. А день звільнення від окупантів у багатьох містах колишнього СНД святкується як *День міста*. Маріуполь теж не став виключенням. Одна з найбільш значущих і важливих подій для наших містян сталася 10 вересня – *77 років* тому – Маріуполь був звільнений від німецько-нацистських загарбників. Ця дата – добра нагода вшанувати доблесних оборонців і визволителів у роки Другої світової війни, тих, хто виявляв небувалий героїзм на бойових рубежах, хто відбудовував місто в повоєнні часи...

Не всім маріупольцям відомо, що *першим почесним громадянином нашого міста* став чоловік, який не народився у Маріуполі, але завдяки подвигу якого, наше місто було звільнено. Мова піде про ***Олександра Івановича Покришкіна*** – маршала авіації, Тричі Героя Радянського Союзу.

Народився Олександр у 1913 році у місті Новомиколаївську (нині Новосибірськ) у родині робітників-переселенців. Скрутне матеріальне становище змусило хлопця почати працювати з 10 років покрівельником в артілях будівельників. Проте робота не завадила продовжувати навчання. У 1928 році закінчив семирічну школу. З 1929 року працював покрівельником, слюсарем-лекальником заводу «Сибкомбайн». У 1930 році Олександр вступив до місцевого технічного училища, де провчився 18 місяців. Потім добровільно пішов в армію, був направлений в авіаційну школу. Цікаво, що Олександра Івановича завжди відрізняла неабияка наполегливість в досягненні цілей та гострий розум.

Після закінчення авіаційної школи, в грудні 1934 року Покришкін став старшим авіаційним техніком авіаланки 74-ї стрілецької дивізії. Але і на цьому амбітний хлопець не зупинився – взимку 1938 року під час відпустки він потай від начальства пройшов річну програму цивільного пілота за 17 днів, що автоматично робило його придатним до вступу до Качинської льотної школи. Випустився з найвищими оцінками і в 1939 році, в званні лейтенанта був розподілений у 55-й винищувальний авіаційний полк.

У перший день Другої світової війни заступник командира ескадрильї 55-го авіаполку Олександр Покришкін підбив... радянський бомбардувальник Су-2. Звичайно, помилково, в метушні і плутанині початку бойових дій. Підбитий льотчик приземлився на фюзеляж в поле, а винуватець не отримав суворого покарання. А вже наступного дня при розвідці пара Покришкіна зіткнулася з п'ятіркою «Мессершмітів», і він зміг не тільки відвести екіпажі від нападників ворогів, але й підпалив один «Мессер». Ворожі бійці добре запам'ятали його бортовий номер – «5».

У березні 1943 року полк Покришкіна отримав американські «Аерокобри» і почав літати на них з Краснодарського аеродрому. 5 травня 1943 року льотчик вперше вилетів з бортовим номером «100» на своїй новій «Аерокобрі». Три місяці кубанської служби прославили знаменитого комеск на весь світ.

Указом Президії Верховної Ради СРСР за 354 бойових вильоти, 54 повітряні бої, 13 особистих і 6 в групі збитих літаків противника йому було присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка».

Другої медалі «Золота Зірка» Покришкін був удостоєний в 1943-му році за 455 бойових вильотів і 30 особисто збитих літаків супротивника, а третю отримав в 1944 році за зразкове виконання бойових завдань командування і *геройські подвиги* на фронті боротьби з німецько-нацистськими загарбниками.

Один з таких подвигів Олександр Іванович здійснив на перегоні Маріуполь – Волноваха. Винищувачі під його командуванням, виконуючи розвідувальний політ, виявили багато товарних вагонів, з вікон яких подавалися якісь знаки. Знизившись, льотчики побачили десятки рук, простягнутих до їхніх червонозоряних літаків, волаючи про допомогу. Група винищувачів завдала удар, вивівши з ладу паровози передніх ешелонів. З вагонів висипали люди, яких нацисти мали намір відвезти в рабство.

Покришкін брав безпосередню участь у звільненні Маріуполя. Зокрема, у взаємодії з частинами 130-ї та 221-ю стрілецькими дивізіями, а також з кораблями Азовської військової флотилії хоробро билися в небі над Маріуполем льотчики 9-ї гвардійської винищувальної авіаційної дивізії (командувач І. М. Дзусов, в складі якого і воював двічі Герой Радянського Союзу підполковник Покришкін). Тоді, в далекому 1943 році над штормовим Азовським морем він застосував новий тактичний прийом ведення бою *«Вільне полювання»*. Це була найвища форма бойової діяльності винищувачів, якими керував Олександр Покришкін під час війни. 10 вересня місто і морський порт Маріуполь були звільнені.

Популярність Олександр Покришкін отримав не тільки завдяки своїм подвигам, але також і тому, що розробив нові елементи повітряного бою – наприклад, вихід з-під удару на віражі низхідній «бочкою» з втратою швидкості (тоді противник проскакував повз ціль, а сам опинявся в прицілі). Ну і, звичайно, найзнаменитіша «Кубанська етажерка» – її ввели в усі підрозділи радянської винищувальної авіації. Кубанський бій став найбільш інтенсивним за всю Другу Світову війну – за два місяці там збили не менше 800 німецьких літаків.

У списку бойових нагород нашого героя 17 орденів СРСР: шість орденів Леніна, орден Жовтневої революції, чотири ордени Червоного Прапора, два – Суворова 2 го ступеня, орден Вітчизняної війни 1 ступеня, два ордени Червоної Зірки, орден «За службу Батьківщині в ЗС» 3 ступеня, медалі. Особливе місце серед багатьох іноземних нагород Покришкіна займає золота медаль «За бойові заслуги» США від імені президента Франкліна Рузвельта. І це при тому, що багато хто з очевидців стверджують – у героя Покришкіна багато не зарахованих перемог. Його земляки, новосибірці, вивчили щоденники самого маршала, бойові документи полку, відомості однополчан і нарахували 94 збитих Покришкіним німецьких літаків, 19 підбитих і 3 спалених на землі.

До кінця Другої Світової війни Покришкін став найвідомішим

у світі льотчиком. Німецькі пости оповіщення попереджали своїх вояків: російський ас в повітрі! Радянські пропагандисти допомагали розпалювати страх в душах німецьких льотчиків: *«Ахтунг! Ахтунг! Покришкін у повітрі!»*. За знищення цього російського аса призначали високі нагороди.

І все ж крім льотного таланту наш герой мав чудове тактичне мислення. Крім теорії польотів він самостійно вивчав фізику, математику, накреслювальну геометрію, фізіологію. Фізичні заняття теж були підпорядковані ідеї вдосконалення себе як льотчика – гімнастика, батут, рейнське колесо і вправи для тренування вестибулярного апарату

Олександр Іванович також є автором книг «Крила винищувача», *«Твій почесний обов'язок»*, *«Небо війни»*, *«Пізнати себе в бою»*.

Першим почесним громадянином нашого міста став маршал авіації у 1968 році. Це звання присвоїла йому міська рада за видатні заслуги під час визволення міста від німецько-нацистських загарбників. До речі,через 7 років після присвоєння звання Олександр Іванович приїхав до Маріуполя, де для легендарного льотчика влаштували справжнє свято і безліч теплих зустрічей з юними маріупольцями.

Помер Покришкін 13 листопада 1985 року. Похований на Новодівочому кладовищі в Москві.

У Маріуполі в його честь названо вулицю в Кальміуському районі і встановлено меморіальну дошку на будинку № 172 на проспекті Металургів.

Скріншот - Оригінал

https://mrpl.city/blogs/view/pershij-pochesnij-gromadyanin-mariupolyado-77-richnitsi-zvilnennya-mariupolya

Import bookmarks... Getting Started

mrpl•city

ВСІ НОВИНИ МАРІУПОЛЬ ДОНБАС

БЛОГИ ОЛЬГА ДЕМІДКО

Перший почесний громадянин Маріуполя (до 77 річниці звільнення Маріуполя)

08 вересня 2020 в 20:54

Перемога над нацистською Німеччиною – визначна подія світової історії. А день звільнення від окупантів у багатьох містах колишнього СНД святкується як *День міста*. Маріуполь теж не став виключенням. Одна з найбільш значущих і важливих подій для наших містян сталася 10 вересня – *77 років тому* – Маріуполь був звільнений від німецько-нацистських загарбників. Ця дата – добра нагода вшанувати доблесних оборонців і визволителів у роки Другої світової війни, тих, хто виявляв небувалий героїзм на бойових рубежах, хто відбудовував місто в повоєнні часи...

Не всім маріупольцям відомо, що *першим почесним громадянином нашого міста* став чоловік, який не народився у Маріуполі, але завдяки подвигу якого, наше місто було звільнено. Мова піде про ***Олександра Івановича Покришкіна*** – маршала авіації, Тричі Героя Радянського Союзу.

(1)

https://mrpl.city/blogs/view/pershij-pochesnij-gromadyanin-mariupolyado-77-richnitsi-zvilnennya-mariupolya

визволителів у роки Другої світової війни, тих, хто виявив небувалий героїзм на бойових рубежах, хто відбудовував місто в повоєнні часи...

Не всім маріупольцям відомо, що *першим почесним громадянином нашого міста* став чоловік, який не народився у Маріуполі, але завдяки подвигу якого, наше місто було звільнено. Мова піде про ***Олександра Івановича Покришкіна*** – маршала авіації, Тричі Героя Радянського Союзу.

Народився Олександр у 1913 році у місті Новомиколаївську (нині Новосибірськ) у родині робітників-переселенців. Скрутне матеріальне становище змусило хлопця почати працювати з 10 років покрівельником в артілях будівельників. Проте робота не завадила продовжувати навчання. У 1928 році закінчив семирічну школу. З 1929

(2)

https://mrpl.city/blogs/view/pershij-pochesnij-gromadyanin-mariupolyado-77-richnitsi-zvilnennya-mariupolya

Getting Started

Народився Олександр у 1913 році у місті Новомиколаївську (нині Новосибірськ) у родині робітників-переселенців. Скрутне матеріальне становище змусило хлопця почати працювати з 10 років покрівельником в артілях будівельників. Проте робота не завадила продовжувати навчання. У 1928 році закінчив семирічну школу. З 1929 року працював покрівельником, слюсарем-лекальником заводу «Сибкомбайн». У 1930 році Олександр вступив до місцевого технічного училища, де провчився 18 місяців. Потім добровільно пішов в армію, був направлений в авіаційну школу. Цікаво, що Олександра Івановича завжди відрізняла неабияка наполегливість в досягненні цілей та гострий розум.

Після закінчення авіаційної школи, в грудні 1934 року Покришкін став старшим авіаційним техніком авіаланки 74-ї стрілецької дивізії. Але і на цьому амбітний хлопець не зупинився – взимку 1938 року під час відпустки він потай від начальства пройшов річну програму цивільного пілота за 17 днів, що автоматично робило його придатним до вступу до Качинської льотної школи. Випустився з найвищими оцінками і в 1939 році, в званні лейтенанта був розподілений у 55-й винищувальний авіаційний полк.

У перший день Другої світової війни заступник командира ескадрильї 55-го авіаполку Олександр Покришкін підбив... радянський бомбардувальник Су-2. Звичайно, помилково, в метушні і плутанині початку бойових дій. Підбитий льотчик приземлився на фюзеляж в поле, а винуватець не отримав суворого покарання. А вже наступного дня при розвідці пара Покришкіна зіткнулася з п'ятіркою «Мессершмітів», і він зміг не тільки відвести екіпажі від нападників ворогів, але й підпалив один «Мессер». Ворожі бійці добре запам'ятали його бортовий номер – «5».

У березні 1943 року полк Покришкіна отримав американські «Аерокобри» і почав літати на них з Краснодарського аеродрому. 5 травня 1943 року льотчик вперше вилетів з бортовим номером «100» на своїй новій «Аерокобрі». Три місяці кубанської служби прославили знаменитого комеск на весь світ.

Указом Президії Верховної Ради СРСР за 354 бойових вильоти, 54 повітряні бої, 13 особистих і 6 в групі збитих літаків противника йому було присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка».

Другої медалі «Золота Зірка» Покришкін був удостоєний в 1943-му році за 455 бойових вильотів і 30 особисто збитих літаків супротивника, а третю отримав в 1944 році за зразкове виконання бойових завдань командування і *геройські подвиги* на фронті боротьби з німецько-нацистськими загарбниками.

Один з таких подвигів Олександр Іванович здійснив на перегоні Маріуполь – Волноваха. Винищувачі під його

(3)

https://mrpl.city/blogs/view/pershij-pochesnij-gromadyanin-mariupolyado-77-richnitsi-zvilnennya-mariupolya

Getting Started

Указом Президії Верховної Ради СРСР за 354 бойових вильоти, 54 повітряні бої, 13 особистих і 6 в групі збитих літаків противника йому було присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка».

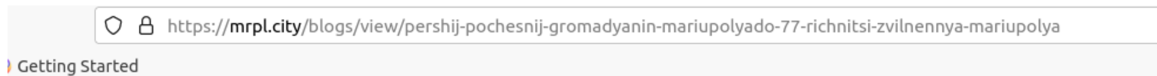
Другої медалі «Золота Зірка» Покришкін був удостоєний в 1943-му році за 455 бойових вильотів і 30 особисто збитих літаків супротивника, а третю отримав в 1944 році за зразкове виконання бойових завдань командування і *геройські подвиги* на фронті боротьби з німецько-нацистськими загарбниками.

Один з таких подвигів Олександр Іванович здійснив на перегоні Маріуполь – Волноваха. Винищувачі під його командуванням, виконуючи розвідувальний політ, виявили багато товарних вагонів, з вікон яких подавалися якісь знаки. Знизившись, льотчики побачили десятки рук, простягнутих до їхніх червонозоряних літаків, волаючи про допомогу. Група винищувачів завдала удар, вивівши з ладу паровози передніх ешелонів. З вагонів висипали люди, яких нацисти мали намір відвезти в рабство.

Покришкін брав безпосередню участь у звільненні Маріуполя. Зокрема, у взаємодії з частинами 130-ї та 221-ю

(4)

Покришкін брав безпосередню участь у звільненні Маріуполя. Зокрема, у взаємодії з частинами 130-ї та 221-ю стрілецькими дивізіями, а також з кораблями Азовської військової флотилії хоробро билися в небі над Маріуполем льотчики 9-ї гвардійської винищувальної авіаційної дивізії (командувач І. М. Дзусов, в складі якого і воював двічі Герой Радянського Союзу підполковник Покришкін). Тоді, в далекому 1943 році над штормовим Азовським морем він застосував новий тактичний прийом ведення бою *«Вільне полювання»*. Це була найвища форма бойової діяльності винищувачів, якими керував Олександр Покришкін під час війни. 10 вересня місто і морський порт Маріуполь були звільнені.

Популярність Олександр Покришкін отримав не тільки завдяки своїм подвигам, але також і тому, що розробив нові елементи повітряного бою – наприклад, вихід з-під удару на віражі низхідній «бочкою» з втратою швидкості (тоді противник проскакував повз ціль, а сам опинявся в прицілі) . Ну і, звичайно, найзнаменитіша «Кубанська етажерка» – її ввели в усі підрозділи радянської винищувальної авіації. Кубанський бій став найбільш інтенсивним за всю Другу Світову війну – за два місяці там збили не менше 800 німецьких літаків.

У списку бойових нагород нашого героя 17 орденів СРСР: шість орденів Леніна, орден Жовтневої революції, чотири ордени Червоного Прапора, два – Суворова 2 го ступеня, орден Вітчизняної війни 1 ступеня, два ордени Червоної Зірки, орден «За службу Батьківщині в ЗС» 3 ступеня, медалі. Особливе місце серед багатьох іноземних нагород Покришкіна займає золота медаль «За бойові заслуги» США від імені президента Франкліна Рузвельта. І це при тому, що багато хто з очевидців стверджують – у героя Покришкіна багато не зарахованих перемог. Його земляки, новосибірці, вивчили щоденники самого маршала, бойові документи полку, відомості однополчан і нарахували 94 збитих Покришкіним німецьких літаків, 19 підбитих і 3 спалених на землі.

До кінця Другої Світової війни Покришкін став найвідомішим у світі льотчиком. Німецькі пости оповіщення попереджали своїх вояків: російський ас в повітрі! Радянські пропагандисти допомагали розпалювати страх в душах німецьких льотчиків: *«Ахтунг! Ахтунг! Покришкін у повітрі!»*. За знищення цього російського аса призначали високі нагороди.

І все ж крім льотного таланту наш герой мав чудове тактичне мислення. Крім теорії польотів він самостійно вивчав фізику, математику, накреслювальну геометрію, фізіологію. Фізичні заняття теж були підпорядковані ідеї вдосконалення себе як льотчика – гімнастика, батут, рейнське колесо і вправи для тренування вестибулярного апарату

(5)

https://mrpl.city/blogs/view/pershij-pochesnij-gromadyanin-mariupolyado-77-richnitsi-zvilnennya-mariupolya

Getting Started

нагород Покришкіна займає золота медаль «За бойові заслуги» США від імені президента Франкліна Рузвельта. І це при тому, що багато хто з очевидців стверджують – у героя Покришкіна багато не зарахованих перемог. Його земляки, новосибірці, вивчили щоденники самого маршала, бойові документи полку, відомості однополчан і нарахували 94 збитих Покришкіним німецьких літаків, 19 підбитих і 3 спалених на землі.

До кінця Другої Світової війни Покришкін став найвідомішим у світі льотчиком. Німецькі пости оповіщення попереджали своїх вояків: російський ас в повітрі! Радянські пропагандисти допомагали розпалювати страх в душах німецьких льотчиків: *«Ахтунг! Ахтунг! Покришкін у повітрі!»*. За знищення цього російського аса призначали високі нагороди.

І все ж крім льотного таланту наш герой мав чудове тактичне мислення. Крім теорії польотів він самостійно вивчав фізику, математику, накреслювальну геометрію, фізіологію. Фізичні заняття теж були підпорядковані ідеї вдосконалення себе як льотчика – гімнастика, батут, рейнське колесо і вправи для тренування вестибулярного апарату

Олександр Іванович також є автором книг «Крила винищувача», *«Твій почесний обов'язок», «Небо війни», «Пізнати себе в бою»*.

Першим почесним громадянином нашого міста став маршал авіації у 1968 році. Це звання присвоїла йому міська рада за видатні заслуги під час визволення міста від німецько-нацистських загарбників. До речі,через 7 років після присвоєння звання Олександр Іванович приїхав до Маріуполя, де для легендарного льотчика влаштували справжнє свято і безліч теплих зустрічей з юними маріупольцями.

Помер Покришкін 13 листопада 1985 року. Похований на Новодівочому кладовищі в Москві.

У Маріуполі в його честь названо вулицю в Кальміуському районі і встановлено меморіальну дошку на будинку № 172 на проспекті Металургів.

Джерело: https://mrpl.city/

(6)